

„siguranța este o piatră de temelie și un ghid pentru îngrijirea acordată pacienților” (Prof. Charles Vincent – Director al Centrului imperial pentru siguranța pacienților și calitatea serviciilor (CPSSQ))

Siguranța pacientului în România în 2019

Dr. Vasile Cepoi

Președinte al Autorității Naționale de Management
al Calității în Sănătate – Secretar de Stat

Siguranța pacienților” = dreptul pacientului de a nu fi supus unei vătămări potențiale inutile asociate asistenței medicale;

(„Recomandarea consiliului din 9 iunie 2009 privind siguranța pacienților, inclusiv prevenirea și controlul infecțiilor asociate asistenței medicale”)

Siguranța pacientului

- „Înțelegerea și asigurarea siguranței actului medical reprezintă o provocare egală înțelegerii sistemelor biologice pe care medicina dorește să le influențeze”.
- Schimbarea mentalității
 - Cultura siguranței pacientului
 - Pacientul partener în actul medical și nu subiect al actului medical
- Deși există dovezi convingătoare că, în timp ce asistența medicală aduce beneficii enorme tuturor, frecvența erorilor și a evenimentelor adverse indesezirabile este în creștere, în relație directă cu dezvoltarea inovației în tehnologiile medicale

(Prof. Charles Vincent – Imperial College)

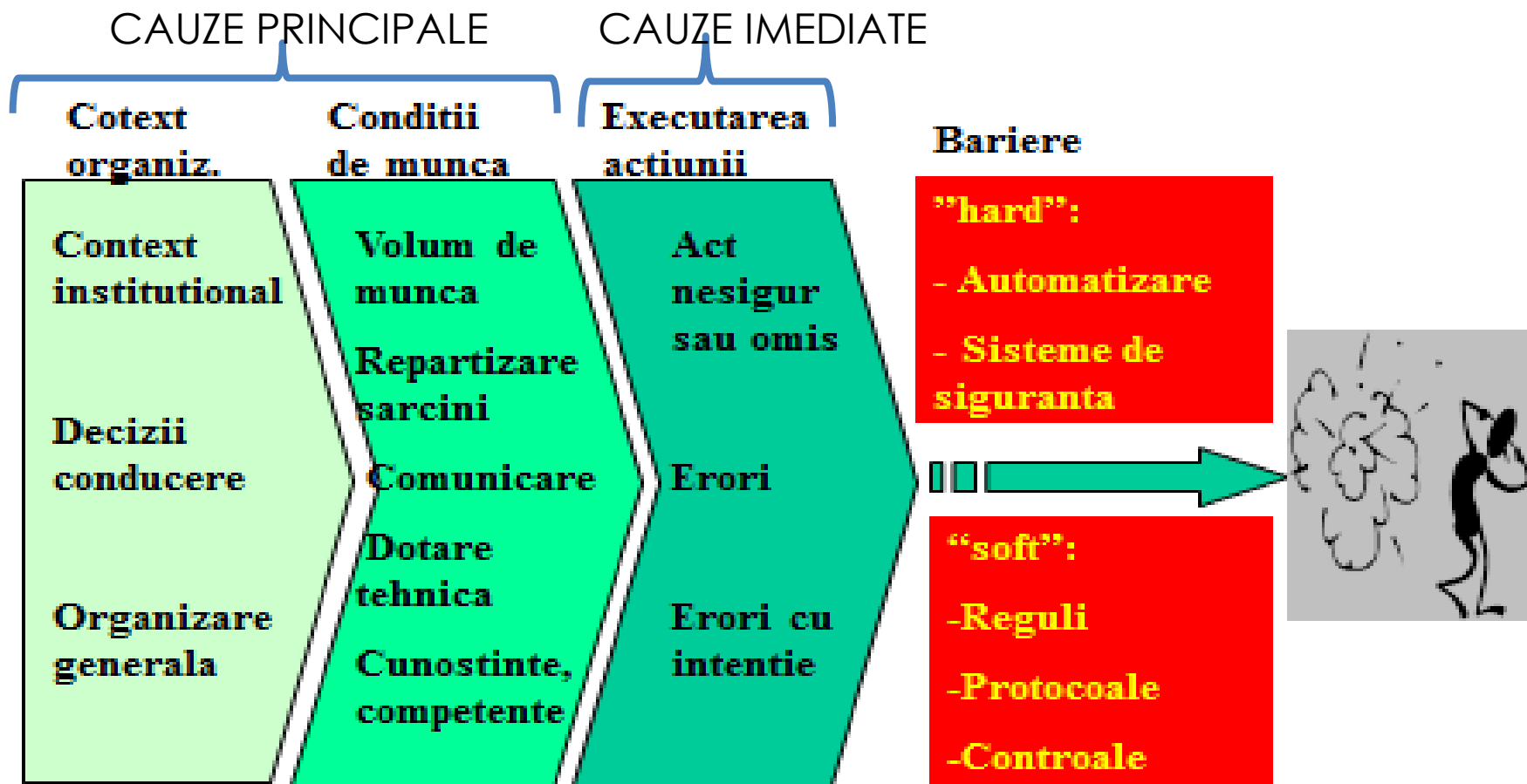
Consecințele acestor erori

- ▣ la nivel mondial, se înregistrează de sute de mii de tragedii individuale:
 - ▣ decese evitabile;
 - ▣ invalidități temporare sau permanente;
 - ▣ dureri inutile;
 - ▣ întreruperea sau întârzierea acordării îngrijirilor

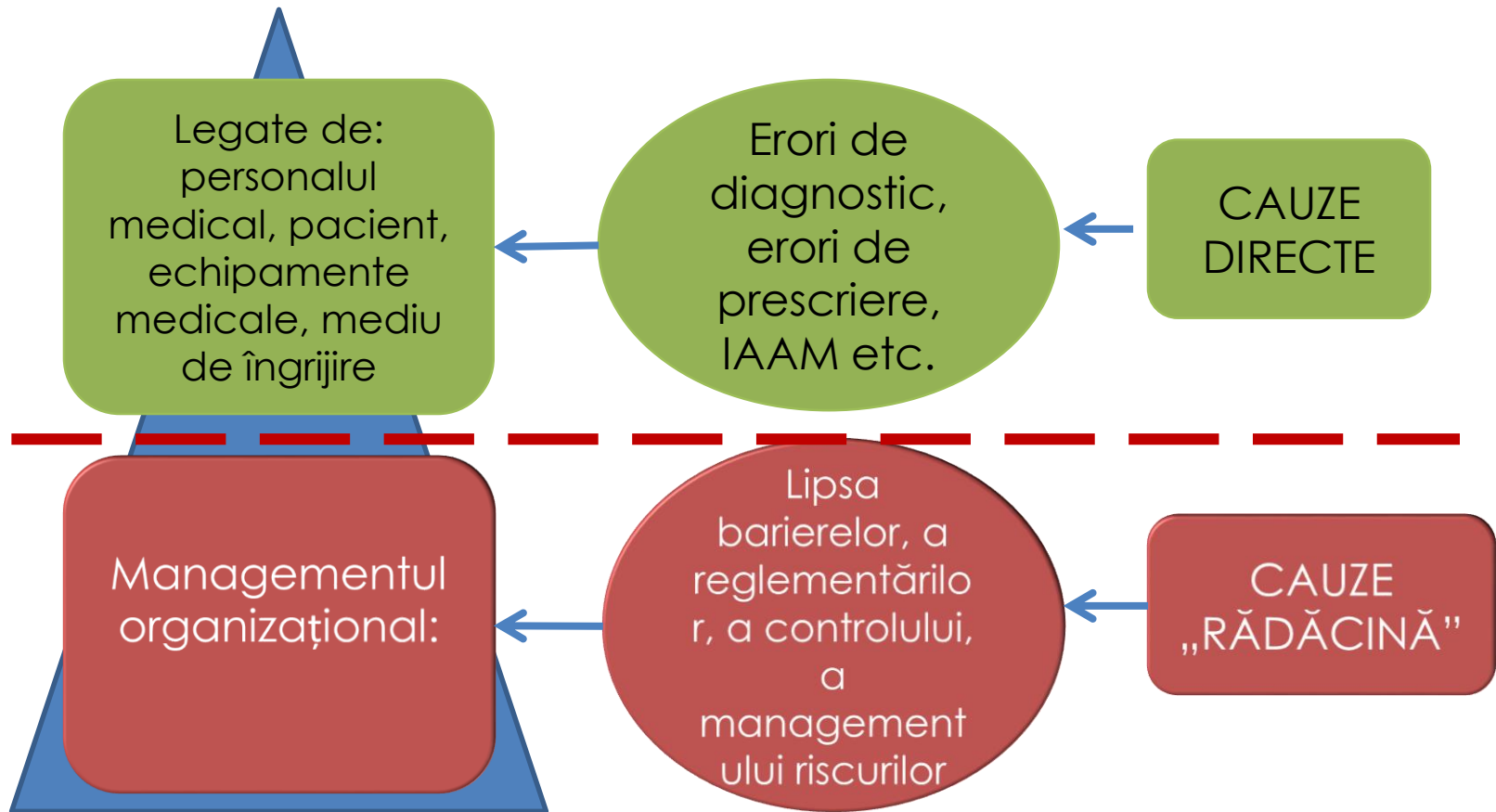
- ▣ Chiar atunci când consecințele nu sunt grave pentru pacienți, consecințele economice sunt importante și afectează, în final, siguranța pacienților, prin epuizarea resurselor

grupele de cauze care stau la baza apariției EAAAM

Modelul lui Reason (II)

ANALIZA EAAAM PENTRU IDENTIFICAREA CAUZELOR

Hoffman C, Beard P, Whitey J. Canadian Patient Safety Institute Canadian Root Causes Analysis Framework, A tool for identifying and addressing the root causes of critical incidents in healthcare, ISMP, 2005

Cauze ale EAAAM

- ▣ Cauze imediate ale evenimentelor adverse identificate de către ANMCS în procesul de evaluare a spitalelor
 - ▣ Infecțiile asociate asistenței medicale
 - ▣ Căderi
 - ▣ Intervenții tardive
 - ▣ Erori terapeutice
 - ▣ Erori de diagnostic
 - ▣ Comunicare deficitară

Cauze ale EAAAM

- ▣ Cauze principale ale evenimentele adverse identificate în procesul de evaluare a spitalelor
 - ▣ Disponibilitate scăzută de a elabora, implementa și respecta reglementări privind siguranța pacientului, cum ar fi:
 - ▣ internarea, externarea și transferul pacientului
 - ▣ Introducerea de metode diagnostice și terapeutice noi
 - ▣ implementarea protocoale de diagnostic și tratament
 - ▣ Tendința de a se conforma formal la cerințele standardelor
 - ▣ Pregătirea deficitară în managementul calității și a riscurilor clinice
 - ▣ Lipsa unei metodologii de evaluare și certificare a competenței personalului medical

Recomandări la nivelul UE

Member States' action*

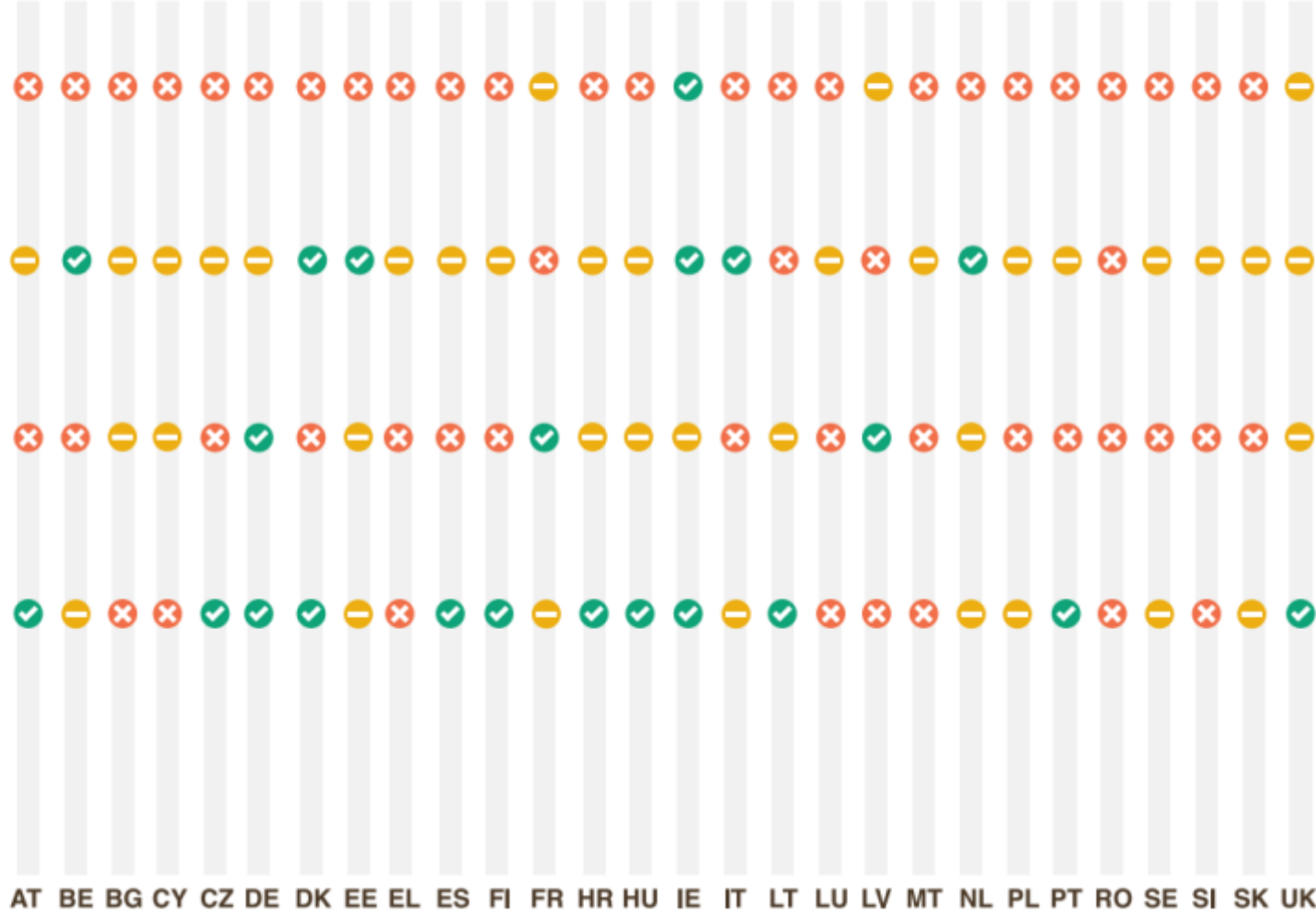
EDUCATION AND TRAINING OF HEALTHCARE WORKERS

REPORTING INCIDENTS AND LEARNING SYSTEMS

PATIENT EMPOWERMENT

POLICIES AND PROGRAMMES ON PATIENT SAFETY

- YES
- PARTIAL
- NO

Activitatea ANMCS pentru siguranța pacientului

- ▣ Elaborarea standardelor de management al calității, evaluarea și acreditarea unităților sanitare
- ▣ Impelementarea cerințelor pentru atingerea obiectivelor internaționale ale siguranței pacientului
- ▣ Înființarea registrului național al evenimentelor adverse asociate asistenței medicale
- ▣ Monitorizarea infecțiilor multidrogrezistente la nivelul spitalelor
- ▣ Dezvoltarea culturii calității serviciilor medicale și a siguranței pacientului

Cerințele standardelor referitoare la siguranța pacientului

Obiectivele internaționale ale siguranței pacientului

1. Identificarea corectă
2. Îmbunătățirea comunicării
3. Îmbunătățirea siguranței în utilizarea medicamentelor
4. siguranță în identificarea corectă a pacientului, locul intervenției și procedurii chirurgicale corecte
5. reducerea riscului infecțios
6. reducerea riscului prejudiciilor cauzate de cădere

Unitatea sanitară dezvoltă și implementează o politică de asigurare și îmbunătățire a siguranței pacientului. S

unitatea sanitară are o politica proactivă de gestionare a riscurilor clinice. Cr

unitatea sanitară urmărește identificarea și prevenirea riscurilor și a erorilor legate de medicație. Cr

Transferul informației și al responsabilităților privind pacientul asigură continuitatea îngrijirilor și siguranța acestuia. Cr

unitatea sanitară urmărește creșterea siguranței actului chirurgical și anestezic. Cr

La nivelul spitalului sunt asigurate condiții pentru radioprotecția pacienților și a personalului. Cr

unitatea sanitară urmărește identificarea și diminuarea riscurilor asociate procesului investigational. Cr

unitatea sanitară urmărește identificarea și diminuarea cauzelor generatoare de vătămări corporale prin cădere. Cr

Registrul național al evenimentelor adverse asociate asistenței medicale

- Înființat în 2017, pentru raportarea fără caracter acuzator al EAAAM, în scopul învățării din erori

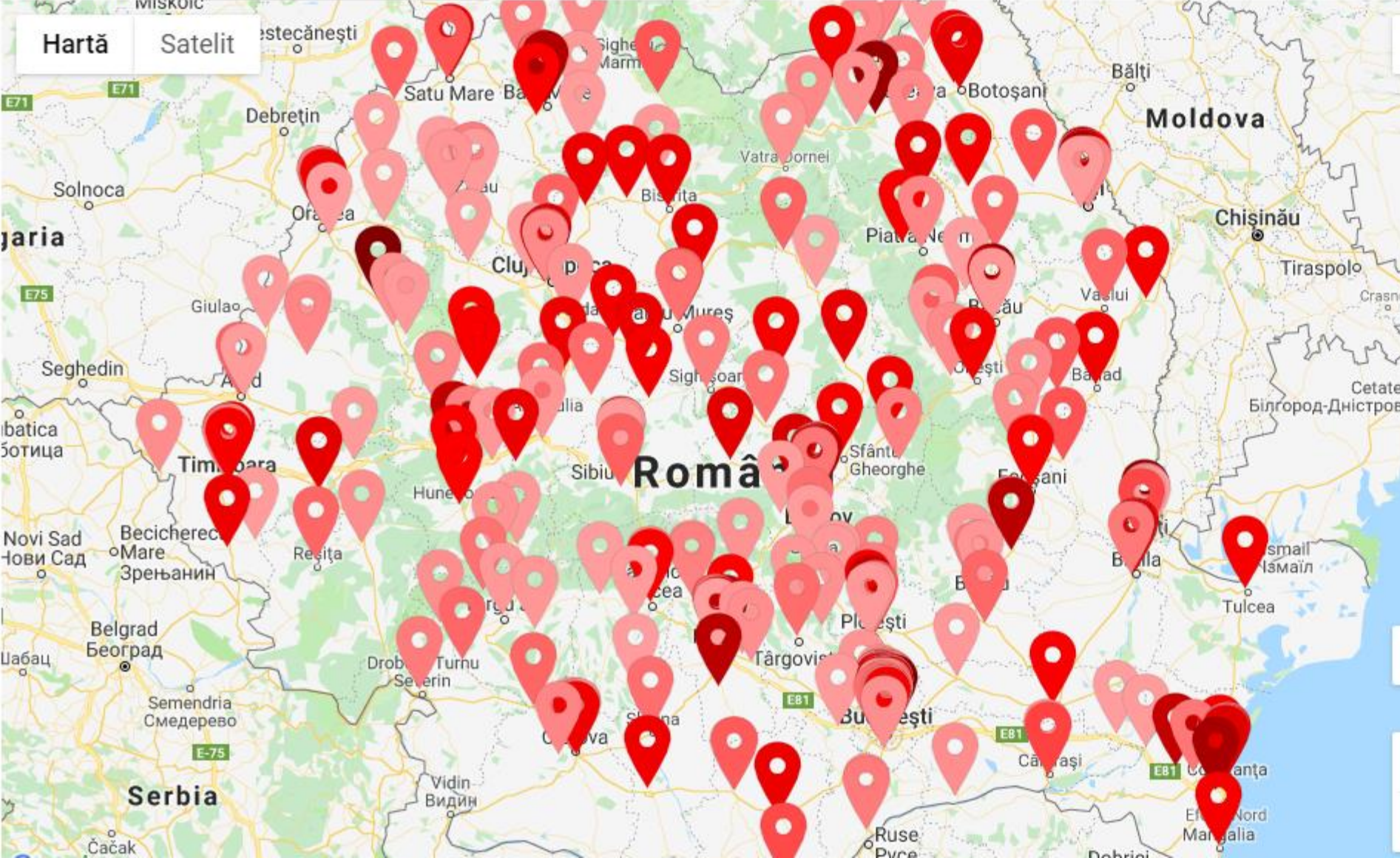
- Evoluția raportărilor
 - 2017 – 2324 EAAAM
 - 2018 – 5132 EAAAM
 - Primele 8 luni din 2019 – 4218 EAAAM

Incidența EAAAM pe cauze directe

Infectii	64,15%
Caderi	13,26%
Alte cauze de evenimente adverse	8,12%
Erori dgn trat	2,80%
Accidente prin expunere produse biologice	2,52%
Erori utilizare medicamente	2,05%
Agresiuni	1,68%
Disfuncionalitati aparatura	1,68%
Erori transfuzii	1,49%
Erori chirurgicale	1,31%
Suicid sau tentativa	0,93%

Harta interactivă a infecțiilor cu bacterii multidrogrezistente și cu *Cl. difficile*

Nume spital:

Dezvoltarea dimensiunii culturale

- Asigurarea siguranței pacientului, este o problemă de sănătate publică , la nivel internațional;
- Dificultatea rezolvării ei este determinată de mentalitățile înrădăcinate în interiorul sistemului sanitar;
- Cauza principală a expunerii la risc a pacienților
 - nivelul scăzut al culturii calității serviciilor medicale și al siguranței pacientului

Dezvoltarea dimensiunii culturale

- ▣ ANMCS de sfășoară o activitate continuă de îndrumare metodologică pentru dezvoltarea culturii siguranței pacientului vizând:
 - ▣ renunțarea la :
 - ▣ atitudinea de acceptare a evenimentului advers ca o fatalitate
 - ▣ banlizarea incidentelor sau accidentelor cu consecințe minore,
 - ▣ conștientizarea faptului că siguranța pacienților și a angajaților este rezultatul acțiunilor tuturor actorilor implicați în asigurarea procesului de îngrijire.
 - ▣ formarea profesioniștilor în utilizarea instrumentelor de management al riscurilor clinice

Dezvoltarea dimensiunii culturale

- ▣ **ANMCS promovează o cultură a responsabilității:**
 - ▣ care să pună în aplicare cele mai bune practici, bazate pe dovezi
 - ▣ care să promoveze practica învățării din erori și să ofere feedback constructiv , în loc să caute doar vinovăția și pedepsirea cuiva.
 - ▣ care să încurajeze membrii personalului să discute deschis despre riscuri și erori, între ei, cu pacienții și cu conducerea, fără să le fie frică de pedeapsă
 - ▣ care să încurajeze căutarea cauzei principale
 - ▣ în care asigurarea pregătirii profesionale continue și evaluarea competenței profesionale, să fie o obișnuință.

Dezvoltarea dimensiunii culturale

- ▣ Implementarea unei culturi a siguranței pacienților:
 - ▣ la toate nivelurile unei unități sanitare prin:
 - ▣ examinarea sistematică a evenimentelor legate de siguranța pacienților
 - ▣ încurajarea raportărilor deschise, fără caracter acuzator, în scopul învățării din erori

Întrebări de pus

- ▣ Ce ar putea merge rău?
- ▣ Care este probabilitatea?
- ▣ Cât de grav poate fi?
- ▣ Ce putem face pentru a preveni acest lucru?
- ▣ Ce putem face pentru ca acest lucru să fie mai puțin catastrofal

Care este rolul A.N.M.C.S.?

- ▣ Autoritatea Națională de Management al Calității în Sănătate
 - ▣ este medicul sistemului medical
 - ▣ consultă unitățile sanitare = evaluează
 - ▣ Stabilește diagnosticul = acreditează
 - ▣ Face recomandări terapeutice „centrate pe pacient” (specific pentru fiecare unitate sanitară)
 - ▣ Monitorizează evoluția și intervine cu corecții pentru îmbunătățire
 - ▣ Nu sancționează „pacientul” ci încearcă să-l facă compliant, să participe direct la propria sa însănătoșire

Concluzii

- ANMCS își asumă promovarea culturii calității serviciilor medicale și a siguranței pacientului în sistemul sanitar
- Receptivitatea profesioniștilor din sănătate la schimbarea mentalității privind calitatea serviciilor medicale și a siguranței pacienților este încontinuuă creștere
- Este necesară o colaborare susținută și consecventă a tuturor părților interesate în promovarea culturii calității
- România nu mai este o pată roșie pe harta Europei în ce privește implementarea măsurilor de creștere a siguranței pacientului

ÎN SĂNĂTATE NU EXISTĂ RISCURI ZERO!

